

Darrer diumenge d'octubre

La convocatòria electoral d'octubre ha disparat les tensions en l'arena política. Lluites, proves de força i candidats d'una o altra família són a l'agenda diària. Enmig de tot, alguns rostres repeteixen, i altres passen a ser objecte de memòria. Ací donem un repàs a l'estat de les candidatures al País Valencià i a les Illes.

Ismael L. Belda i Miquel Payeras

Dimarts 12 de setembre, mentre aquest setmanari és distribuït, l'executiva valenciana del PSPV-PSOE haurà definit les seues tres candidatures al Congrés dels Diputats. Dos dies després, el dijous 14, el comitè nacional que presideix **Antoni García Miralles** donarà el sí definitiu que permetrà enviar cap a Madrid les propostes que sota un altre comitè, el federal, i sota un altre president, **Ramon Rubial**, seran confirmades per **Felipe González**, **Alfonso Guerra** i l'alt comandament socialista. Després, s'acabarà la treva.

El PSPV, la versió valenciana del PSOE, va experimentar un autèntic colp de puny en assabentar-se de la renúncia com a cap de llista de l'ex-ministre d'Educació i Ciència, **José María Maravall**. A les eleccions legislatives de 1986, el vocal de l'Executiva Federal fou candidat primer pel PSOE de la província de València, en una decisió típicament colonial. El lligam del catedràtic de Sociologia amb el poble valencià tan sols és a través de llibre de família: el seu pare, l'historiador **Juan Antonio Maravall**, va nàixer a Xàtiva.

Aquell 10 de juny de 1986, Maravall va obtenir la seua acta de diputat al costat d'altres disset congressistes del PSOE de València, Castelló i Alacant. Però el seu treball per la demarcació que l'havia triat va ser quasi un misteri. Una feina nul·la i grisa, que ningú coneix.

Maravall difícilment ja podrà repetir en les urnes del Túria. Aquell diputat *cunero* estarà d'ací a uns dies, i durant quatre mesos, donant classes de Política Comparada a la Universitat de Nova York. El 1986, l'ex-ministre va ser, senzillament, el resultat d'un pacte entre els corrents seguidors de **Cebrià Ciscar** i de **Joan Lerma** al si del socialisme valencià. Tot l'arbre genealògic partidari i institucional del PSOE trobà, aleshores, en aquell enviat de l'estat, una solució salomònica.

Ara, la desaparició de Maravall obre un delicat precipici entre el ciscarisme i el presidencialisme socialista. Cinc

probables números 1 per València s'han deixat sentir després del consell de ministres que convocà eleccions anticipades. Un, **Sagunto Bru**, l'ex-conseller d'Indústria que tancà Altos Hornos de Sagunt, economista, diputat autonòmic i fidel seguidor del secretari general del PSPV, **Joan Lerma**. Dos, l'actual conseller d'Administració Pública i ex-governador civil de Castelló, **Joaquim Azagra**, un altre lermista que realment desitja tornar a donar classes. Tres, el director general d'Institucions Penitenciàries, ex-alcalde de Manises i ex-president de la Diputació de València, **Antoni Asunción**, candidat ciscarista que estaria encantant de seguir a Madrid. Quatre, l'ex-vice-president de la Caixa d'Estalvis de València i ex-diputat **Antoni Sotillo**. I, cinc, el vice-secretari del PSPV i conseller de Cultura, **Cebrià Ciscar**.

De tots cinc, alguns ja són, pràcticament, impossibles. **Joan Lerma** ha dit que cap membre de l'actual Consell ocuparia el lloc de Maravall, i això afecta el conseller **Azagra**. **Ciscar**, encara que el seu esquadró al PSPV podria ocupar la llista en majoria, ho té ben difícil: no és candidat per a tots i és conseller. **Asunción** és reclamat pel ministre **Múgica**, que no vol que dimitiesca i compta amb un bon *currículum* en la lluita anti-Eta a les presons. La resta, **Sotillo** i **Segundo Bru**, hauran de competir, de totes maneres, amb algun probable candidat enviat des de la Cibeles, i amb algun soci de la Federal proposat per **Benegas-Guerra** per a viatjar cap a València.

Amb tot, la sorpresa socialista pot donar-se a les llistes del Senat. **Francisc Blasco**, ex-alcalde d'Alzira i actual president de la Diputació de València, podria figurar en la candidatura de la Cambra Baixa. I també l'alcalde d'Alacant, **Josep Lluís Lassaletta**. El president de la Diputació alacantina, **Antoni Fernández Valenzuela**, intenta de fa anys apartar del comandament municipal aquest ex-uguetista que ja ha complert deu anys de primer edil.

Un PP tempestuós

Si **Aznar** va ser imposat a dit per

Fraga com a candidat a la Moncloa, **Pere Agramunt** ha visitat ràpidament totes les instàncies del Partit Popular fins aparèixer, en quatre dies de vida partidària, com a candidat indiscutible dels conservadors oficialistes, figurant el número 1 per València al Congrés. **Agramunt**, ex-president de la CEOE valenciana, la CEV, i candidat a president regional del PP, ocupa el lloc que en les passades legislatives va ser protagonitzat per l'ex-tresorer d'Alianza Popular, **Àngel Sanchis Perales**, un *cunero* enviat aleshores per Fraga que ara potser ocupa el segon lloc, i aposta fort per **Agramunt**. Però el PP valencià no és precisament una bassa d'oli.

D'una banda, el congrés dels conservadors s'ha vist ajornat, de moment, fins a desembre, i els comitès electorals i les gestores en mans dels oficialistes condueixen el partit. De l'altra, les recents dimissions de la diputada autonòmica i presidenta del grup parlamentari a les Corts, **Rita Barberá**, al costat del portaveu popular, **José Rafael García-Fuster**, en plena pre-campanya. Els dos s'han oposat repetidament a **Sanchis Perales**, reclamant, a l'igual que **José Luis Ibarra**, portaveu popular en la Diputació, una major potenciació de la personalitat regionalista del partit.

Mentre que a València i Castelló els números un seran nadius, a Alacant els populars tindran de nou un *cunero* enviat des del carrer de Gènova. En aquesta ocasió el secretari general adjunt del PP, **Federico Trillo**, obrirà la candidatura que, al 1986, encapçalà l'ex-ministre **Juan Rovira Tarazona**.

Dos nous, dos vells

El CDS repeteix candidat. L'enginyer aeronàutic **Joaquim Abril Martorell**, germà del superpoderós ex-vice-president econòmic d'UCD, **Fernando Abril**, eixirà una altra vegada a defensar l'acta a San Jerónimo. El centrisme és una de les poques ofertes polítiques que al País Valencià mantenen el mateix candidat. El repte, sense dubte, és superar el fracàs que la convocatòria europea a Estrasburg significà

La renúncia de J. M. Maravall preocupa el PSOE.

Gregori Mir i Unió Balear, tota una sorpresa.

Fèlix Pons, de nou primer de la socialdemocràcia il·lenca.

Joaquim Abril Martorell torna de número 1 per València amb el CDS.

Ramón Izquierdo ha caigut en desgràcia.

L'alcalde d'Alacant J. L. Lassale podria marxar al Senat.

Pere Agramunt, número 1 del PP per València.

Gabriel Cañellas.

per a l'agrupació suarista, casada per la dreta amb el PP.

La formació nascuda d'UCD tampoc ha estat al País Valencià exempta de baralles. El secretari provincial de València, **José Luis Boado**, i el president federal, **Rafael Martínez-Campillo**, han acumulat forces per a llançar al gueto centrista, i inclús al carrer, **Pere Gozalbo**, president del CDS castellonenc, que ha criticat sense embuts la manca d'un programa contundent en l'actual partit. Als problemes plantejats per Gozalbo, s'uneix ara la possible marxa del regidor de València, **José Ignacio García Ninet**, solidari amb l'assessor municipal del grup, l'advocat **Manuel de la Llave**, destituït fulminantment pel portaveu centrista, **Fermin Artagoitia**. De la Llave i Ninet es van oposar a acompanyar

el PP i Unió Valenciana en una possible moció de censura contra l'alcaldessa **Clementina Ródenas**.

Dues formacions valencianes de molt distint electorat concursaran també a les urnes el darrer diumenge d'octubre. La Unitat del Poble valencià, el nacionalisme progressista, decidirà el pròxim dia 16, en una assemblea del país, qui haurà de ser número 1 per a les Corts de Madrid. UPV, que tornarà a comptar amb el suport de **Jose Mari Bandrés** i Euskadiko Ezquerria, acudirà segurament amb el diputat autonòmic **Pere Major** com a dandidat en cap. No obstant això, el partit del valencianisme d'esquerres era partidari d'assegurar una papereta amb un número 1 independent, que s'hauria consensuat amb l'ecologisme militant i el sindicalisme agrari de la Unió de Llau-

radors i Ramaders. En tot cas, aquesta coalició ja és ben difícil, i encara més una boda amb l'Esquerra Unida de **Pedro Zamora**, amb qui les relacions parlamentàries continuen estant trencades.

D'altra banda, el regionalisme conservador de la Unió Valenciana, UV, ha decidit situar com a primer de llista el president provincial i portaveu municipal de València, **Vicente González Lizondo**. Com a número dos el secretari general regional, regidor i portaveu en la Diputació, **Joan Oliver**. I, com a tercer, el portaveu en les Corts, **Manuel Campillos**. Tant portaveu seguit desautoritzen **Miguel Ramón Izquierdo** («la veu valenciana a Madrid»), últim alcalde franquista de València i silenciós diputat regionalista a Madrid que, en aquesta convocatòria, ni tan sols figura a la llista. Iz-

quierdo, president regional d'UV, serà el representant general de la candidatura.

Esquerra Unida del PV es presenta amb la intenció d'obtenir tres diputats, dos a València i un per Alacant. El seu creixement a les urnes va ser molt notable en la convocatòria a Europa. El dia 16, a l'igual que en UPV, una assemblea de país ratificarà les llistes definitives. A València el número 1 serà ara, amb tota seguretat, l'advocat laboralista **Ricard Peralta**. Peralta va figurar com a segon a les generals de 1986, darrere del catedràtic d'Economia i president de la Caixa d'Estalvis de Sagunt, **Emèrit Bono**. Bono, que no arribà a ser diputat, passà en dos mesos de candidat d'Esquerra Unida a regidor pel PSOE. A Alacant els comunistes semblen en aquesta ocasió salvats de rebre una nova *cunera* com **Pilar Brabo** o **Cristina Almeida**.

Psoes i ex-Psoes balears

A les Balears, com a la resta de l'estat, les possibilitats dels distints partits passen sempre pel que faran populars i socialistes. L'any 1986 aquestes dues opcions es repartiren a mitges els sis diputats seleccionats per l'electorat insular. Ara les combinacions de la travesa electoral són una Bono Lotto ben senzilla: quatre diputats a dos, el tradicional tres a tres, o un sorprenent tres-dos-un, aquest últim el pòquer menys probable.

En tot cas, els números 1 de les candidatures per a les pròximes legislatives del 29-O són, a les Balears, pràcticament els mateixos que ara fa poc més

de tres anys encapçalaren les llistes. Finalment, cap formació política balear tindrà un candidat forà en la proa de la candidatura.

A falta de la confirmació definitiva del Comitè Interinsular Socialista i de l'Executiva madrilenya del carrer de Ferraz, l'ex-ministre d'Administració territorial i ex-president del dissolt Congrés dels Diputats, **Fèlix Pons**, tornarà a ser primer pel PSOE, com va ser-ho a les legislatives de 1986, agafant de nou l'acta de diputat. Pons continua sent el gran pes pesant de la socialdemocràcia illenca.

El número 1 del PP també és un competidor, **Josep Cañellas**. Germà del president del govern autònom balear, Josep Cañellas Fons també és diputat a la Carrera de San Jerónimo des de 1982. Fonts del PP confien en un descens dels vots socialistes que els permeta aconseguir quatre actes de diputat. La seua esperança, no obstant això, dependrà en gran part del mateix electorat de Fèlix Pons-Felipe González que, a les europees, premià amb generositat la candidatura de **Fernando Morán**.

La resta de les forces polítiques il·lenques mantenen el somni electoral d'obtenir un congressista. «Un com a mínim», assenyalava exultant i ambiciós el CDS, que si a les urnes d'Estrasburg va tenir poca sort per culpa del pacte amb el fraguisme i el poc perfil partidari, a les últimes generals de 1986 arraparen el Congrés. Com a conseqüència d'una decisió d'última hora, i del vist-i-plau dels òrgans superiors del partit, **Francesc Quetglas**, l'home d'**Adolfo Suárez** i **José Ramón Caso** en la llista balear.

A un diputat aspira també l'Esquerra Nacionalista. I que el nacionalisme progressista «avance i es consolide dins de la societat de les Illes». Ací sí que hi ha canvi. **Mateu Morro**, secretari general del Partit Socialista Mallorquí, PSM, que va ser candidat primer a les generals de 1986, no repeteix, i dona aquest 1989 el seu lloc a l'ex-diputat pel PSOE **Enric Ribas**. Ribas, cap de la formació nacionalista d'esquerra d'Eivissa que es va federar amb els partits socialistes de Mallorca i Menorca, és ja l'encarregat de representar aquest corrent nacionalista i de competir amb la resta de corredors al Congrés. Mateu Morro llançà dies arrere la idea de conformar una única candidatura de forces nacionalistes per a acudir al Senat.

Una sorpresa i una incògnita tanquen, ara per ara, aquest calidoscopi electoral. L'aparició d'un nou partit nacionalista de tall interclassista, la Unió Balear. UB, propiciada per un altre ex-antic membre del PSOE, **Gregori Mir**, és la sorpresa. Mir i els seus companys de files volen, a més d'un diputat a Madrid, «consolidar un partit nacionalista d'ampli espectre, des de la dreta liberal fins a l'esquerra moderada». L'encapçalarà, amb tota seguretat, la papereta de vot. La incògnita està en la Unió Mallorquina que fundà **Jeroni Albertí**. UM es troba en una situació bastant delicada i, inclús, al caire d'una probable desaparició. Amb aquesta crisi, dissabte passat el partit no sols no tenia decidits els seus candidats, sinó ni tan sols si es presentaria a les urnes d'octubre. □

Subscriu-te
per telèfon
357 28 56

Una publicació mensual per a tots els
xiquets i les xiquetes valencians.
Ara, també als quioscos.

Apartat de Correus 11007
46080 VALÈNCIA

CAMACUC

¿VOLS REBRE INFORMACIÓ GRATUÏTA
PER CORREU DE PUBLICACIONS EN
CATALÀ?

Envia aquesta butlleta (retallada o fotocopiada)
a l'Apartat de Correus 303. 46080 València

✂ _____

Nom _____

Cognom _____

Adreça _____

Població _____